

Wtorek, 24 października 2017 r.

P8_TA(2017)0403

Polityka gwarantowanego minimalnego dochodu jako narzędzie do zwalczania ubóstwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie strategii politycznych na rzecz zagwarantowania dochodu minimalnego jako narzędzia walki z ubóstwem (2016/2270(INI))

(2018/C 346/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 4, 9, 14, 19, 151 oraz 153 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r., potwierdzoną przez światową konferencję poświęconą prawom człowieka w 1993 r., a zwłaszcza uwzględniając jej art. 3, 23 oraz 25,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej i jej postanowienia dotyczące praw socjalnych, a w szczególności art. 34, 35 oraz 36, które wyraźnie określają prawo do pomocy społecznej i mieszkaniowej, wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego oraz dostępu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną, a w szczególności jej art. 1, 4, 6, 12, 14, 17, 19, 30 i 31,
- uwzględniając konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 29 i 105 dotyczące zniesienia pracy przymusowej, konwencję MOP nr 102 dotyczącą minimalnych norm zabezpieczenia społecznego oraz zalecenie MOP nr 202 w sprawie minimum ochrony socjalnej,
- uwzględniając program działań na rzecz godnej pracy i globalny pakt na rzecz miejsc pracy opracowane przez MOP i przyjęte na podstawie globalnego konsensusu w dniu 19 czerwca 2009 r. na Międzynarodowej Konferencji Pracy,
- uwzględniając konkluzje Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów z czerwca 2013 r. pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności”,
- uwzględniając zalecenie Rady 92/441/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wspólnych kryteriów odnoszących się do wystarczających zasobów i świadczeń w systemach zabezpieczenia społecznego ⁽¹⁾ (zalecenie w sprawie dochodu minimalnego),
- uwzględniając zalecenie Rady 92/442/EWG z 27 lipca 1992 r. dotyczące zbieżności celów i polityk ochrony socjalnej ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji 2013/112/UE z dnia 20 lutego 2013 r. pt. „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji” ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 lutego 2013 r. pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności, w tym wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020” (COM(2013)0083) i towarzyszący mu dokument (SWD(2013)0038),

⁽¹⁾ Dz.U. L 245 z 26.8.1992, s. 46.

⁽²⁾ Dz.U. L 245 z 26.8.1992, s. 49.

⁽³⁾ Dz.U. L 59 z 2.3.2013, s. 5.

Wtorek, 24 października 2017 r.

- uwzględniając zalecenie Komisji 2008/867/WE z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 2 marca 2015 r. dotyczący decyzji Rady w sprawie wytycznych polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2015)0098),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie odnowionej agendy społecznej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 października 2010 r. w sprawie roli dochodu minimalnego w walce z ubóstwem i w promowaniu społeczeństwa integracyjnego w Europie ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 listopada 2012 r. pt. „Pakt na rzecz inwestycji społecznych – reakcja na kryzys” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie zmniejszenia nierówności ze szczególnym uwzględnieniem ubóstwa dzieci ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie osiągnięcia celu przeciwdziałania ubóstwu w świetle rosnących kosztów ponoszonych przez gospodarstwa domowe ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 maja 2016 r. pt. „Ubóstwo: perspektywa płci” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 września 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych ⁽⁹⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 15 czerwca 2011 r. pt. „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: europejskie ramy na rzecz spójności społecznej i terytorialnej”,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 10 grudnia 2013 r. pt. „Europejski dochód minimalny i wskaźniki ubóstwa”,
- uwzględniając badanie pt. „Towards adequate and accessible minimum income schemes in Europe” („W kierunku odpowiednich i dostępnych systemów dochodu minimalnego w Europie”) opublikowane w 2015 r. przez Europejską Sieć na rzecz Dochodu Minimalnego (EMIN),
- uwzględniając sprawozdanie Eurofound z 2015 r. w sprawie dostępu do świadczeń społecznych i ograniczenia ich niepobierania,

⁽¹⁾ Dz.U. L 307 z 18.11.2008, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 11.

⁽³⁾ Dz.U. C 70 E z 8.3.2012, s. 8.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 5.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0401.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0136.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0235.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0355.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0010.

Wtorek, 24 października 2017 r.

- uwzględniając sprawozdanie Eurofound z 2017 r. w sprawie nierówności w dochodach i modeli zatrudnienia w Europie przed wielką recesją i po niej,
 - uwzględniając badanie Departamentu Tematycznego A Parlamentu Europejskiego dotyczące strategii politycznych na rzecz zagwarantowania dochodu minimalnego w państwach członkowskich UE, którego ostateczna wersja została opublikowana w 2017 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie pt. „Minimum Income Schemes in Europe: A study of national policies 2015” („Systemy dochodu minimalnego w Europie: analiza polityk krajowych 2015”) przygotowane dla Komisji przez Europejską Sieć ds. Polityki Społecznej (ESPN) w 2016 r.,
 - uwzględniając pytanie wymagające odpowiedzi ustnej O-000087/2016 – B8-0710/2016 z dnia 15 czerwca 2016 r. przedstawiony przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych,
 - uwzględniając pytanie wymagające odpowiedzi na piśmie P-001004/2016 z dnia 2 lutego 2016 r.,
 - uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie 71. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych ⁽¹⁾,
 - uwzględniając deklarację Schumana z dnia 9 maja 1950 r., w której zaapelowano o „wyrównanie i poprawę warunków życia robotników”,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinię Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A8-0292/2017),
- A. mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne, których przyczyny i czas trwania nie zależą od woli osoby nimi dotkniętej, stanowią naruszenie ludzkiej godności i podstawowych praw człowieka; mając na uwadze, że w 2010 r. UE i jej państwa członkowskie zobowiązały się do zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 20 mln do 2020 r.; mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne nie są kwestią odpowiedzialności indywidualnej, lecz muszą być traktowane jako problem o charakterze zbiorowym;
- B. mając na uwadze, że Europa jest jednym z najzamożniejszych regionów świata, choć ostatnie dane dotyczące ubóstwa dochodowego uwydatniły wzrost ubóstwa i pogłębionej deprivacji materialnej w Europie oraz rosnące nierówności między państwami członkowskimi;
- C. mając na uwadze, że dobrze prosperująca gospodarka o niskiej stopie bezrobocia jest wciąż najskuteczniejszym narzędziem w walce z ubóstwem;
- D. mając na uwadze, że ubóstwo dochodowe stanowi tylko część ogólnego pojęcia ubóstwa, w związku z czym ubóstwo odnosi się do środków nie tylko materialnych, ale również społecznych, w szczególności edukacji, ochrony zdrowia i dostępu do usług;
- E. mając na uwadze, że termin „ubóstwo względne” nie mówi o rzeczywistych potrzebach, lecz tylko opisuje dochód danej osoby w porównaniu z innymi;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z metodologią opracowaną przez Eurostat próg zagrożenia ubóstwem został ustalony na poziomie 60 % krajowej mediany ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji (w odniesieniu do gospodarstwa domowego, po uwzględnieniu transferów socjalnych); mając na uwadze, że ze względu na istniejące rozbieżności między państwami członkowskimi i różnice w polityce społecznej prowadzonej w poszczególnych krajach tę wartość

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0317.

Wtorek, 24 października 2017 r.

procentową należy rozpatrywać wraz z innymi wskaźnikami, takimi jak budżety referencyjne; mając na uwadze, że dochód pośrednio wskazuje na poziom życia, a budżet referencyjny odzwierciedla różnorodność struktur konsumpcji i koszty utrzymania w państwach członkowskich;

- G. mając na uwadze, że nie można mylić „różnic w dochodach” i „ubóstwa”;
- H. mając na uwadze, że według Komisji ⁽¹⁾ 119 mln osób w Unii Europejskiej, czyli około 25 % ogółu mieszkańców, jest zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym po uwzględnieniu świadczeń społecznych; mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich towarzyszy temu utrzymująca się wciąż na wysokim poziomie stopa bezrobocia, a sytuacja ta w szczególności dotyczy ludzi młodych, wśród których wskaźniki te są jeszcze bardziej niepokojące; mając na uwadze, że choć liczba ta powoli maleje, to ubóstwem wciąż jest zagrożonych więcej ludzi niż w 2008 r.; mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie są dalekie od osiągnięcia celu w zakresie ubóstwa i wykluczenia społecznego wyznaczonego w strategii „Europa 2020”, gdyż pozostają na poziomie przekraczającym ten cel;
- I. mając na uwadze, że według dostępnych danych określone grupy ludzi, takie jak dzieci, kobiety, bezrobotni, osoby samotnie wychowujące dzieci i osoby niepełnosprawne, są szczególnie zagrożone ubóstwem, deprawacją i wykluczeniem społecznym;
- J. mając na uwadze, że ubóstwo dotyka zwłaszcza rodziny;
- K. mając na uwadze, że godzenie życia rodzinnego i zawodowego ma kluczowe znaczenie dla wyjścia z ubóstwa, zwłaszcza w przypadku osób samotnie wychowujących dzieci;
- L. mając na uwadze, że należy uwzględnić konieczność włączenia do wszystkich właściwych obszarów polityki działań służących zapobieganiu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz ich zwalczaniu, zapewniając powszechny dostęp do usług publicznych, przyzwoitej pracy i dochodów pozwalających na godne życie;
- M. mając na uwadze, że według Komisji Europejskiej wysokie bezrobocie, ubóstwo oraz nierówności nadal stanowią istotny problem w niektórych państwach członkowskich; mając na uwadze, że poważne nierówności dochodowe nie tylko szkodzą spójności społecznej, lecz także – jak zauważyła komisarz Thyssen – hamują zrównoważony wzrost gospodarczy; mając na uwadze, że według Eurofound kryzys, ogólnie rzecz biorąc, okazał się bardziej dotkliwy dla osób o niższych dochodach i przyczynił się do pogłębienia nierówności dochodowych w społeczeństwach europejskich ⁽²⁾;
- N. mając na uwadze, że bezdomność stanowi najbardziej ekstremalną formę ubóstwa i deprawacji, a w ostatnich latach wzrosła w niemal wszystkich państwach członkowskich, głównie w tych, które najbardziej ucierpiały w wyniku kryzysu gospodarczego i finansowego; mając na uwadze, że według Europejskiej Federacji Krajowych Organizacji Pracujących na rzecz Bezdomnych (FEANTSA) bezdomność dotyka co roku około 4 mln osób w UE, 10,5 mln gospodarstw domowych doświadcza poważnej deprawacji mieszkaniowej, a 22,3 mln gospodarstw domowych jest przeciążone wydatkami mieszkaniowymi, na które – jak twierdzi – przeznaczają ponad 40 % dochodu do dyspozycji;
- O. mając na uwadze, że obecna sytuacja wymaga działań na rzecz krajowych systemów dochodu minimalnego, tak aby wszystkim osobom, które mają niedostateczne dochody, a spełniają określone kryteria kwalifikujące, zapewnić godne warunki życia, zwiększając zarazem integrację społeczną i zawodową oraz gwarantując równe szanse w korzystaniu z praw podstawowych; mając na uwadze, że edukacja, redystrybucyjne transfery i świadczenia socjalne, sprawiedliwa

⁽¹⁾ „2017 Europejski semestr: Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011” (COM(2017)0090)

⁽²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2017/income-inequalities-and-employment-patterns-in-europe-before-and-after-the-great-recession>

Wtorek, 24 października 2017 r.

polityka podatkowa i solidna polityka zatrudnienia to ważne elementy pozwalające ograniczyć nierówności dochodowe, obniżyć stopę bezrobocia i ograniczyć ubóstwo; mając na uwadze, że dla niektórych osób godna praca oznacza ochronę przed zagrożeniem ubóstwem i może być uznana za jeden z najważniejszych i niezbędnych sposobów integracji społecznej;

- P. mając na uwadze, że według zestawienia przygotowanego przez Eurofound wiele osób w UE nie pobiera przysługujących im świadczeń, w tym świadczeń pracowniczych, z takich powodów jak złożoność systemu świadczeń lub procedur składania wniosków czy też niewiedza o przysługujących im prawach;
- Q. mając na uwadze, że nie należy mylić pojęcia dochodu minimalnego z pojęciem płacy minimalnej, która jest określana w układach zbiorowych lub przepisach na szczeblu krajowym;
- R. mając na uwadze, że ustalenie wynagrodzeń wchodzi w zakres kompetencji państw członkowskich;
- S. mając na uwadze, że wprowadzenie we wszystkich państwach członkowskich odpowiednich systemów dochodu minimalnego, dysponujących stosownymi zasobami budżetowymi, ludzkimi i materialnymi, wraz z aktywną polityką zatrudnienia osób zdolnych do pracy stanowi istotne i skuteczne narzędzie pozwalające walczyć z ubóstwem i nierównościami, przyczynić się do spójności gospodarczej i terytorialnej, chronić podstawowe prawa obywateli, zapewniać równowagę między celami gospodarczymi a społecznymi oraz wspierać integrację społeczną i dostęp do rynku pracy;
- T. mając na uwadze, że wprowadzenie systemów zabezpieczenia społecznego i zarządzanie nimi należy do kompetencji państw członkowskich, a Unia te działania koordynuje, lecz ich nie harmonizuje;
- U. mając na uwadze, że według Europejskiego Społecznego Centrum Monitorowania w 26 państwach członkowskich istnieją już pewne formy wsparcia dochodów⁽¹⁾;
- V. mając na uwadze, że istnieje wiele różnic w podejściu państw członkowskich do strategii politycznych na rzecz dochodu minimalnego, ponieważ prawo do godnego życia nie jest uznawane za powszechne i podmiotowe we wszystkich państwach członkowskich; mając na uwadze, że świadczenia często nie są pobierane, jak również brakuje koordynacji między wsparciem dochodu, aktywną polityką rynku pracy i usługami społecznymi; mając na uwadze, że tylko w niewielu przypadkach systemy dochodu minimalnego pozwalają ludziom wyjść z ubóstwa;
- W. mając na uwadze, że niektóre osoby z najbardziej zagrożonych grup, takich jak bezdomni, mają trudności z dostępem do systemów dochodu minimalnego;
- X. mając na uwadze, że zagwarantowanie świadczeń w postaci odpowiedniego dochodu minimalnego dla osób, które nie posiadają środków wystarczających do godnego życia, wraz z uczestnictwem w działaniach na rzecz integracji lub ponownej integracji na rynku pracy, ochroną dostępu do zatrudnienia oraz motywacją do szukania pracy to przepisy włączone do Europejskiego filaru praw socjalnych⁽²⁾; mając na uwadze, że podczas konferencji wysokiego szczebla, jaka miała miejsce w Brukseli w dniu 23 stycznia 2017 r. po konsultacjach społecznych na ten temat, przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker potwierdził, że środki te powinny przyjąć wszystkie państwa członkowskie;
- Y. mając na uwadze, że według Eurostatu w 2015 r. wskaźnik zatrudnienia obywateli UE w wieku od 20 do 64 lat wyniósł 70,1 %, co znacznie odbiega od celu strategii „Europa 2020” wyznaczonego na poziomie 75 %;

⁽¹⁾ Towards a European minimum income („W kierunku europejskiego dochodu minimalnego”), listopad 2013 r.: http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/revenu-minimum_etude-ose_vfinale_en-2.pdf

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Rozpoczęcie konsultacji w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych”, COM(2016)0127 – załącznik 1.

Wtorek, 24 października 2017 r.

- Z. mając na uwadze, że wniosek Komisji z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie wytycznych polityki zatrudnienia państw członkowskich potwierdza znaczenie wsparcia dochodów w walce z ubóstwem (wytyczna 8);
- AA. mając na uwadze, że dobrze opracowane, odpowiednie i szeroko dostępne systemy wsparcia dochodu nie powstrzymują przed powrotem na rynek pracy ani do niego nie zniechęcają, a ponadto przyczyniają się do zwiększenia popytu wewnętrznego;
- AB. mając na uwadze, że w zaleceniu Komisji z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji słusznie wskazano, że oprócz ułatwiania osobom zdolnym do pracy dostępu do zatrudnienia wysokiej jakości, polityka aktywnej integracji powinna również zapewniać „osobom niezdolnym do pracy [...] środki wystarczające do godnego życia oraz wsparcie na rzecz ich uczestnictwa w społeczeństwie”;
- AC. mając na uwadze, że w dniu 5 października 2015 r. Rada przyjęła konkluzje dotyczące adekwatności emerytur, uznając za konieczne, by publiczne systemy emerytalne lub inne systemy ochrony socjalnej zawierały stosowne zabezpieczenia dla osób, których możliwości zatrudnienia nie pozwalają lub nie pozwalały na nabycie wystarczających uprawnień emerytalnych, oraz by zabezpieczenia te obejmowały zwłaszcza przepisy dotyczące emerytur minimalnych lub innych dochodów minimalnych dla osób starszych;
- AD. mając na uwadze, że w zaleceniu 92/441/EWG Rada wezwała państwa członkowskie do uznania podstawowego prawa każdej osoby do pomocy społecznej i dostatecznych zasobów, aby żyć w sposób nieuwłaczający ludzkiej godności; mając na uwadze, że w zaleceniu 92/442/EWG z dnia 27 lipca 1992 r. Rada zaapelowała do państw członkowskich o budowanie systemów zabezpieczenia społecznego w oparciu o te zasady;
- AE. mając na uwadze, że w konkluzjach z dnia 17 grudnia 1999 r. Rada opowiedziała się za wspieraniem integracji społecznej jako jednym z celów w ramach modernizacji i poprawy ochrony socjalnej;
- AF. mając na uwadze, że w swoim zaleceniu w sprawie aktywnej integracji wskazała na odpowiednie wsparcie dochodów jako jeden z trzech jednakowo ważnych filarów strategii aktywnej integracji i podkreśliła, że powinien mu towarzyszyć dostęp do wysokiej jakości usług oraz rynek pracy sprzyjający integracji; mając ponadto na uwadze, że wspieranie włączenia społecznego wymaga skoordynowanych środków na rzecz jednostki i osób pozostających na jej utrzymaniu, a jednocześnie działań ukierunkowanych na promowanie stabilnej pracy;
- AG. mając na uwadze, że w wielu państwach największe przeszkody w budowaniu skutecznych powiązań między poszczególnymi filarami strategii aktywnej integracji dotyczą braku możliwości, umiejętności i zasobów publicznych służb zatrudnienia i instytucji pomocy społecznej, braku koordynacji i współpracy między służbami oraz tendencji do priorytetowego traktowania różnych grup potrzebujących wsparcia, które łatwiej można przywrócić na rynek pracy⁽¹⁾;
- AH. mając na uwadze, że w pakiecie dotyczącym inwestycji społecznych przedstawionym przez Komisję w 2013 r. potwierdzono znaczenie podejścia opartego na aktywnej integracji, podkreślając w tym kontekście rolę odpowiedniego wsparcia dochodu minimalnego; mając na uwadze, że stwierdzono możliwość poprawy adekwatności istniejących systemów dochodu minimalnego, aby zapewnić jego odpowiednio wysoki poziom potrzebny do godziwego życia; mając na uwadze, że zaznaczono, że w ramach europejskiego semestru Komisja będzie monitorować adekwatność wsparcia dochodu oraz wykorzystania w tym celu budżetów referencyjnych, które zostaną ustalone wspólnie z państwami członkowskimi;
- AI. mając na uwadze, że w zaleceniu MOP nr 202 w sprawie minimum ochrony socjalnej stwierdza się, że państwa powinny jak najszybciej ustanowić, a następnie utrzymać swoje minimum ochrony socjalnej obejmujące podstawowe gwarancje w zakresie zabezpieczenia społecznego oraz że gwarancje te powinny przynajmniej zapewniać wszystkim

⁽¹⁾ Europejska Sieć Polityki Społecznej (ESPN), Minimum Income Schemes in Europe: A study of national policies 2015 („Systemy dochodu minimalnego w Europie: analiza polityk krajowych 2015”), styczeń 2016 r.

Wtorek, 24 października 2017 r.

potrzebującym, na przestrzeni całego życia, dostęp do niezbędnej opieki zdrowotnej i podstawowe bezpieczeństwo finansowe, co razem daje rzeczywisty dostęp do towarów i usług;

- AJ. mając na uwadze, że Rada uznała potrzebę aktywnej integracji wraz z odpowiednim wsparciem dochodu oraz rolę zintegrowanego podejścia do walki z ubóstwem uwzględniającego cykl życia ⁽¹⁾;
- AK. mając na uwadze, że osoby długotrwale bezrobotne, które pod koniec 2015 r. stanowiły 48,1 % ogółu bezrobotnych w UE, czyli 10,9 mln osób, mają dużo większe trudności z powrotem na rynek pracy;
- AL. mając na uwadze, że wychowywanie dzieci i poświęcony na to czas często wiążą się ze znaczną utratą dochodu i długotrwałymi stratami finansowymi („family pay gap”);
- AM. mając na uwadze, że wychowywanie dzieci przez matki i ojców jest prawdziwą pracą i musi być za taką uznawane;
- AN. mając na uwadze, że pod koniec 2015 r. 5,1 % osób biernych zawodowo w UE składało się z osób zniechęconych, które chciałyby pracować, lecz przestały szukać zatrudnienia, i że osoby te nie są systematycznie uwzględniane w statystykach dotyczących bezrobocia;
- AO. mając na uwadze, że bezrobocie prowadzi do szybkiego i nieustannego pogarszania się warunków życia pracowników, a także ich stanu psychicznego i emocjonalnego, co niekorzystnie wpływa na ich perspektywy podnoszenia kwalifikacji, a tym samym (ponownego) wejścia na rynek pracy;
- AP. mając na uwadze, że niektóre publiczne programy zatrudnienia mogą wraz z systemami dochodu minimalnego stanowić skuteczne narzędzie integracji społecznej i zawodowej pewnych kategorii, takich jak młodzi bezrobotni, osoby długotrwale bezrobotne i inne szczególnie zagrożone grupy; mając na uwadze, że tego rodzaju programy mogą być skuteczne w kontekstach i na dotkniętych kryzysem obszarach, które wymagają przekwalifikowania; mając na uwadze, że osobie pracującej w ramach publicznego programu zatrudnienia będzie również łatwiej znaleźć nową pracę; mając na uwadze, że programy te powinny oferować godziwe wynagrodzenie i spersonalizowaną ścieżkę kariery oraz prowadzić do godnej pracy;
- AQ. mając na uwadze, że w konkluzjach Rady z dnia 3 marca 2017 r. w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2017 r. i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu przyjętego przez Radę ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów ⁽²⁾ wzywa się państwa członkowskie do dopilnowania, by systemy zabezpieczenia społecznego zapewniały odpowiednie wsparcie dochodu oraz by reformy nadal koncentrowały się, między innymi, na zapewnianiu odpowiedniego wsparcia dochodu i wysokiej jakości usług aktywizujących i wspierających;
- AR. mając na uwadze, że szkolenie zawodowe, zwłaszcza w postaci programu łączącego naukę z pracą, umożliwia zdobycie kompetencji koniecznych do prowadzenia działalności zawodowej i stworzenia sieci kontaktów zawodowych, co przyczynia się do trwałej integracji na rynku pracy i zmniejsza zagrożenie ubóstwem;
- AS. mając na uwadze, że systemy dochodu minimalnego stanowią bardzo mały odsetek rządowych wydatków socjalnych, a jednocześnie zapewniają ogromny zwrot inwestycji, natomiast brak inwestycji ma poważny wpływ na zainteresowane osoby i pociąga za sobą długoterminowe koszty dla społeczeństwa;

⁽¹⁾ Konkluzje Rady w sprawie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym: podejście zintegrowane, 16 czerwca 2016 r.

⁽²⁾ Dokument Rady 6885/17: Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2017 r. i wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu: polityczne wskazówki w zakresie polityki zatrudnienia i polityki społecznej – konkluzje Rady przyjęte w dniu 3 marca 2017 r.; dokument Rady 6887/17: Wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu Komisji i Rady towarzyszące komunikatowi Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2017 r. (3 marca 2017 r.).

Wtorek, 24 października 2017 r.

- AT. mając na uwadze, że systemy dochodu minimalnego są korzystne dla całego społeczeństwa, ponieważ są niezbędne dla poprawy równości społecznej, a społeczeństwa, w których panuje większa równość, osiągają lepsze wyniki pod wieloma względami społecznymi i gospodarczymi;
- AU. mając na uwadze, że systemy dochodu minimalnego to skuteczna forma pakietu bodźców gospodarczych, gdyż pieniądze są wykorzystywane do zaspokajania pilnych potrzeb i natychmiast wracają do obiegu gospodarki realnej;
- AV. mając na uwadze, że prawo do odpowiedniego standardu życia jest uznane w art. 25 Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ i odnosi się do tego, w jakim stopniu poziom świadczeń dostarcza ludziom odpowiednich środków gwarantujących „stopę życiową zapewniającą zdrowie i dobrobyt”; mając na uwadze, że zasięg odnosi się do tego, w jakim stopniu osoby potrzebujące wsparcia spełniają warunki kwalifikujące właściwe dla systemu dochodu minimalnego; mając na uwadze, że wykorzystanie odnosi się do tego, w jakim stopniu osoby kwalifikujące się do świadczenia dochodu minimalnego faktycznie je otrzymują;
- AW. mając na uwadze, że często brak należytych płatności, w połączeniu z ograniczonym zasięgiem i niewielkim wykorzystaniem świadczeń spowodowanym m.in. niewłaściwą administracją, nieodpowiednim dostępem do informacji, nadmierną biurokracją i stygmatyzacją, oznacza, że płatności te zdecydowanie nie są w stanie zapewnić godnego życia najbardziej zagrożonym grupom społecznym ⁽¹⁾;
- AX. mając na uwadze, że szereg państw członkowskich musi zmagać się z poważnym deficytem budżetowym i rosnącym zadłużeniem, i dlatego dokonał cięć wydatków socjalnych, co wpłynęło na publiczną opiekę zdrowotną, edukację, systemy zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej oraz mieszkalnictwo, a w szczególności na dostęp do odpowiednich usług, a także na ich adekwatność, dostępność i jakość, powodując negatywne konsekwencje, zwłaszcza dla najuboższych członków społeczeństw tych państw członkowskich;
- AY. mając na uwadze, że systemy minimalnego dochodu mogą stanowić automatyczny stabilizator makroekonomiczny w przypadku wstrząsów gospodarczych;
- AZ. mając na uwadze, że skuteczność systemów minimalnego dochodu pod względem ograniczania ubóstwa, stymulowania wchodzenia na rynek pracy, zwłaszcza osób młodych, oraz zapewnienia automatycznych stabilizatorów różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich;
- BA. mając na uwadze, że polityka minimalnego dochodu pełni funkcję automatycznego stabilizatora; mając na uwadze, że kraje dysponujące solidnymi systemami wsparcia dostępnego dochodu gospodarstw domowych doświadczyły recesji w mniejszym stopniu;
- BB. mając na uwadze, że unikanie opodatkowania i uchylanie się od opodatkowania powoduje nierówne warunki konkurencji w UE oraz pozbawia państwa członkowskie znacznych dochodów, które mogłyby zostać przeznaczone na finansowanie solidnej polityki społecznej zapewniającej dobrobyt obywatelom, a także zmniejsza dochody sektora instytucji rządowych i samorządowych, podczas gdy taki dochód mógłby finansować lepsze warunki wzrostu gospodarczego, wyższe dochody i politykę społeczną; mając na uwadze, że zjawisko to stanowi poważny problem dla UE;
- BC. mając na uwadze, że wiele badań wskazuje na negatywny wpływ ubóstwa na wzrost gospodarczy ⁽²⁾;

⁽¹⁾ ESPN, Minimum Income Schemes in Europe: A study of national policies 2015 („Systemy dochodu minimalnego w Europie: analiza polityk krajowych 2015”).

⁽²⁾ Zob.: Bank Światowy, „Poverty Reduction and Growth: The Virtuous and Vicious Circle” [Ograniczanie ubóstwa a wzrost: koło sukcesu i błędne koło], 2006 r.; OECD, „Trends in Income Inequality and its Impact on Economic Growth” [Tendencje w obszarze nierówności dochodów oraz jej wpływ na wzrost gospodarczy], 2014 r.

Wtorek, 24 października 2017 r.

- BD. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie uruchamiają projekty pilotażowe na potrzeby badania polityki dochodu podstawowego, tak jak w Finlandii, gdzie losowo wybrana próba 2 000 bezrobotnych otrzyma bezwarunkową kwotę 560 EUR miesięcznie, co powinno stanowić odpowiedni bodziec do podjęcia pracy tymczasowej lub pracy w pełnym wymiarze godzin;
- BE. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich dyskutuje się na temat wprowadzenia systemów dochodu podstawowego;

Systemy dochodu minimalnego

1. zwraca się do wszystkich państw członkowskich o wprowadzenie systemów odpowiedniego dochodu minimalnego, wraz ze środkami pomocy w powrocie do zatrudnienia dla tych, którzy mogą pracować, oraz z programami kształcenia i szkolenia dostosowanymi do sytuacji osobistej i rodzinnej beneficjenta, aby pomóc gospodarstwom domowym o nieodpowiednim dochodzie i umożliwić im godne życie; podkreśla, że ten dochód minimalny powinien być siecią ostatecznej ochrony socjalnej i polegać na adekwatnym wsparciu finansowym, oprócz zagwarantowanego dostępu do wysokiej jakości usług i aktywnej polityki zatrudnienia, jako na skutecznym sposobie walki z ubóstwem i zapewnienia godnej egzystencji wszystkim osobom, które nie mają wystarczających środków; w związku z tym podkreśla, że prawo do pomocy społecznej jest prawem podstawowym i że systemy odpowiedniego dochodu minimalnego umożliwiają ludziom godne życie, wspierają ich pełne uczestnictwo w społeczeństwie i zapewniają im niezależność przez całe życie;
2. uważa, że promowanie społeczeństw integracyjnych i wolnych od ubóstwa powinno być oparte na odpowiedniej wycenie pracy, poszanowaniu praw pracowniczych z tytułu układów zbiorowych, na upowszechnieniu usług w ramach publicznej służby zdrowia, ubezpieczeń społecznych i edukacji, które powinny odznaczać się jakością, tak aby umożliwić przerwanie cyklu wykluczenia i wspieranie rozwoju;
3. podkreśla znaczenie odpowiednich środków publicznych dla finansowania systemów dochodu minimalnego; wzywa Komisję, aby monitorowała w szczególności wykorzystanie 20 % całkowitej alokacji EFS przeznaczonych na walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a także aby w zbliżającym się przeglądzie rozporządzenia ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych (rozporządzenie (UE) nr 1303/2013), w szczególności w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI), zbadała możliwości finansowania, aby pomóc każdemu państwu członkowskiemu w utworzeniu systemów minimalnego dochodu, jeśli takowe nie istnieją, lub w poprawie funkcjonowania i skuteczności istniejących systemów;
4. przyznaje, że dla państw członkowskich trudne jest przejście od braku systemów dochodu minimalnego lub systemów niskiej jakości do systemów na wysokim poziomie; domaga się zatem, aby państwa członkowskie pracowały nad stopniową realizacją odpowiednich systemów dochodu minimalnego, odnosząc się do kwestii ich adekwatności, zakresu i wykorzystania;
5. podkreśla, że ustanowienie systemów dochodu minimalnego może zarówno złagodzić nierówności i skutki społeczne kryzysu, jak i oddziaływać antycyklicznie przez zapewnienie środków na poprawę popytu na rynku wewnętrznym;
6. podkreśla, że jest kwestią zasadniczą, aby wszyscy potrzebujący – w tym osoby najbardziej dotknięte wykluczeniem społecznym, jak bezdomni – mieli dostęp do systemów wystarczającego dochodu minimalnego, który pozwala im na zaspokojenie podstawowych potrzeb; uważa, że odpowiedni dochód minimalny to dochód, który jest nieodzowny, aby osoby potrzebujące prowadziły godne życie, oraz że należy go postrzegać w połączeniu z prawem do powszechnych usług publicznych i społecznych; uważa, że systemy dochodu minimalnego muszą zapewniać nieutrwalanie zależności społecznej i ułatwiać włączenie społeczne; przypomina, że w zaleceniu w sprawie aktywnej integracji uznaje się potrzebę zintegrowanej strategii we wdrażaniu trzech filarów włączenia społecznego (odpowiedniego wsparcia dochodu, integracyjnych rynków pracy i dostępu do wysokiej jakości usług);
7. podkreśla znaczenie automatycznych stabilizatorów w systemach zabezpieczenia społecznego dla ochrony przed wstrząsami społecznymi wywołanymi czynnikami zewnętrznymi takimi jak recesja; w związku z tym w kontekście zalecenia MOP nr 202, w którym określono minimalny zakres ochrony socjalnej, wzywa państwa członkowskie do zapewnienia i zwiększenia inwestycji w systemy zabezpieczenia społecznego w celu zagwarantowania ich skuteczności w zakresie zwalczania ubóstwa i nierówności oraz zapobiegania tym zjawiskom, przy jednoczesnym zapewnieniu trwałości tych systemów;

Wtorek, 24 października 2017 r.

8. w kontekście debaty na temat dochodu minimalnego podkreśla szczególną rolę rodzin z dziećmi i osób samotnie wychowujących dzieci oraz to, że przedmiotowa kwestia dotyka ich w szczególny sposób;
9. podkreśla, że należy umożliwić ludziom pełne uczestnictwo w społeczeństwie i gospodarce oraz że prawo to powinno być w pełni uznane i znajdować odzwierciedlenie w kształtowaniu polityki Unii przez zapewnienie wysokiej jakości powszechnych systemów zabezpieczenia społecznego, które obejmują skuteczne i odpowiednie systemy dochodu minimalnego;
10. uważa, że zabezpieczenie społeczne – w tym emerytury i usługi takie jak opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi i opieka długoterminowa – nadal ma podstawowe znaczenie dla zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, przyczyniając się także do wydłużenia życia zawodowego, tworząc miejsca pracy i zmniejszając nierówności; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wzmocniły strategie polityczne, które zapewniają wystarczalność, adekwatność, skuteczność, a także jakość systemów zabezpieczenia społecznego przez okres życia, zapewniając w ten sposób godne życie, przeciwdziałając nierównościom i wspierając włączenie społeczne w celu eliminacji ubóstwa, zwłaszcza w odniesieniu do osób wykluczonych z rynku pracy i najsłabszych grup społecznych;
11. podkreśla, że odpowiedni dochód w całym cyklu życia ma podstawowe znaczenie dla wsparcia osób, których poziom dochodów jest niewystarczający do godnego życia;
12. podkreśla, że odpowiednie systemy dochodu minimalnego, stanowiące narzędzia aktywnego włączenia, wspierają uczestnictwo w życiu społecznym oraz włączenie społeczne;
13. przypomina, że jednym z głównych celów strategii „Europa 2020” jest ograniczenie o 20 mln liczby osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz że należy podejmować dalsze wysiłki, by osiągnąć ten cel; uważa, że pomocne w osiągnięciu tego celu mogą być systemy dochodu minimalnego;
14. podkreśla, że godna praca jest najlepszym sposobem walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym; przypomina w związku z tym o znaczeniu stymulowania wzrostu, inwestycji i tworzenia miejsc pracy;
15. ubolewa nad tym, że niektóre państwa członkowskie zdają się nie uwzględniać zalecenia Rady 92/441/EWG, w którym uznano podstawowe prawo osoby „do wystarczających zasobów i pomocy społecznej pozwalających żyć w sposób odpowiadający zasadzie poszanowania godności ludzkiej”;
16. zauważa, że choć większość państw członkowskich posiada krajowe systemy dochodu minimalnego, wiele tych systemów nie zapewnia wspierania odpowiedniego dochodu dla wszystkich, którzy go potrzebują⁽¹⁾; apeluje do wszystkich państw członkowskich, by przewidziały wprowadzenie i w razie potrzeby modernizację systemów gwarantowanego dochodu minimalnego, aby pomóc w zapobieganiu ubóstwu i sprzyjaniu włączeniu społecznemu;
17. podkreśla, że wprowadzenie krajowego systemu dochodu minimalnego nie powinno ograniczyć zabezpieczenia zapewnianego przez regionalne systemy dochodu minimalnego;
18. podkreśla znaczenie europejskiego semestru w zachęcaniu państw członkowskich, które jeszcze nie dysponują systemami dochodu minimalnego, do wprowadzenia systemów wsparcia odpowiedniego dochodu;
19. zauważa, że w niektórych państwach członkowskich uprawnienie do świadczenia dochodu minimalnego jest zależne od uczestnictwa w aktywnych instrumentach rynku pracy; podkreśla w związku z tym ważną rolę UE jako forum umożliwiającego państwom członkowskim wymianę najlepszych praktyk;

⁽¹⁾ „Minimum Income Schemes in Europe: A study of national policies 2015” [Systemy dochodu minimalnego w Europie: analiza polityk krajowych 2015].

Wtorek, 24 października 2017 r.

20. podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w rezolucji z dnia 20 października 2010 r. w sprawie roli dochodu minimalnego w walce z ubóstwem i w promowaniu społeczeństwa integracyjnego w Europie;
21. przyjmuje z należytą uwagą opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego na temat dyrektywy ramowej w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego w Unii Europejskiej, która ustanowiłaby wspólne normy i wskaźniki, określiła metody monitorowania jej wdrażania i poprawiła dialog między zainteresowanymi podmiotami, państwami członkowskimi i instytucjami UE; zwraca się w związku z tym do Komisji i państw członkowskich o rozważenie zasad i narzędzi służących zagwarantowaniu odpowiedniego dochodu minimalnego we wszystkich państwach członkowskich;
22. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie Komisji, że w europejskim semestrze kładzie się obecnie większy nacisk na zatrudnienie i sytuację społeczną, jednak uważa, że potrzebne jest wzmoczenie wysiłków, by osiągnąć ten cel oraz zapewnić ogólną spójność, szczególnie przez promowanie inwestycji społecznych; wzywa Komisję, aby przez zalecenia dla poszczególnych krajów regularnie monitorowała i oceniała postępy osiągnięte przez państwa członkowskie w zakresie zaleceń dla poszczególnych krajów w postaci świadczenia usług, które są łatwo dostępne, niedrogie i wysokiej jakości, jak również odpowiednich i skutecznych systemów dochodu minimalnego;
23. podkreśla znaczenie europejskiego semestru dla monitorowania adekwatności istniejących systemów dochodu minimalnego i ich wpływu na zmniejszanie ubóstwa, szczególnie przez zalecenia dla poszczególnych krajów, ale kładzie też nacisk na znaczenie wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu i rocznej analizy wzrostu gospodarczego;
24. podkreśla, że systemy dochodu minimalnego powinny zapewniać dochód przekraczający próg ubóstwa, zapobiegać sytuacjom poważnej deprivacji materialnej i wydobywać gospodarstwa domowe z takich sytuacji, a powinno im towarzyszyć świadczenie usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja i opieka nad dziećmi;
25. uważa, że systemy dochodu minimalnego powinny wpisywać się w strategiczne podejście zorientowane na włączenie społeczne i integrację społeczną, obejmujące zarówno działania ogólne, jak i ukierunkowane strategie polityczne (w zakresie mieszkalnictwa, opieki zdrowotnej, kształcenia i szkoleń oraz świadczeń socjalnych oraz innych usług świadczonych w interesie ogólnym), by pomagać obywatelom w przezwyciężaniu ubóstwa oraz nieść spersonalizowane wsparcie, a także pomoc w uzyskaniu dostępu do rynku pracy osobom, które mogą pracować; jest zdania, że prawdziwym celem systemów dochodu minimalnego powinno być nie tylko pomaganie ich beneficjentom, lecz przede wszystkim wspieranie ich na drodze od wykluczenia społecznego do aktywnego życia, a tym samym uniknięcia długotrwałej zależności;
26. wzywa państwa członkowskie do poprawy koordynacji i zintegrowanego planowania między organami administracyjnymi a służbami świadczącymi usługi, zajmującymi się różnymi filarami aktywnego włączenia, przez stworzenie pojedynczego punktu kontaktowego dla klientów oraz zwiększenie zasobów i narzędzi dostępnych służbom, aby zwiększyć dostęp do nich i podnieść ich jakość;
27. uważa, że kluczowe jest zapewnienie odpowiedniego dochodu także osobom w niekorzystnej sytuacji, dla których powrót do pracy nie jest już odpowiednim lub możliwym rozwiązaniem, jak uznano w zaleceniu w sprawie aktywnego włączenia;
28. domaga się znaczących i dających się zweryfikować postępów w zakresie adekwatności systemów dochodu minimalnego, tak aby ograniczyć ubóstwo i wykluczenie społeczne, zwłaszcza wśród najbardziej wrażliwych członków społeczeństwa, oraz przyczynić się do zagwarantowania im prawa do godnego życia;
29. zauważa z zaniepokojeniem, że w wielu państwach członkowskich przykładowo koszty opieki długoterminowej przekraczają nawet średnie świadczenie emerytalne; podkreśla znaczenie uwzględnienia szczególnych potrzeb i kosztów utrzymania poszczególnych grup wiekowych;
30. podkreśla, że ważne jest ustalenie odpowiednich kryteriów kwalifikujących, właściwie dostosowanych do rzeczywistości społeczno-gospodarczej państw członkowskich, aby umożliwić korzystanie z systemu odpowiedniego dochodu minimalnego; uważa, że kryteria te powinny obejmować nieotrzymywanie świadczeń dla bezrobotnych lub warunek, że otrzymywanie świadczeń jest niewystarczające, by uniknąć ubóstwa i wykluczenia społecznego, a także powinny brać pod uwagę liczbę dzieci i innych osób pozostających na utrzymaniu; podkreśla jednak, że kryteria te nie powinny stawiać przed osobami, które już znajdują się w wysoce niekorzystnej sytuacji, barier administracyjnych w dostępie do systemów dochodu minimalnego (np. nie należy wymagać od osób bezdomnych posiadania stałego adresu);

Wtorek, 24 października 2017 r.

31. ponownie przypomina o znaczeniu równego dostępu do systemów dochodu minimalnego, pozbawionego dyskryminacji ze względu na pochodzenie etniczne, poziom wykształcenia, płeć, narodowość, orientację seksualną, religię, niepełnosprawność, wiek, poglądy polityczne czy pochodzenie społeczno-ekonomiczne;

32. wyraża zaniepokojenie wysokim wskaźnikiem niepobierania świadczeń wśród osób, którym przysługuje prawo do dochodu minimalnego; uważa, że niepobieranie świadczeń jest jedną z głównych przeszkód na drodze do włączenia społecznego zainteresowanych osób; zwraca się do Komisji oraz Komitetu Ochrony Socjalnej o dalsze zbadanie problemu niepobierania świadczeń oraz opracowanie zaleceń i wytycznych, aby go rozwiązać; wzywa państwa członkowskie do przeciwdziałania niepobieraniu świadczeń, między innymi przez podnoszenie powszechnej świadomości na temat istniejących systemów dochodu minimalnego, zapewnianie odpowiednich wytycznych dotyczących dostępu do tych systemów oraz poprawę ich organizacji administracyjnej;

33. podkreśla, że państwa członkowskie powinny podjąć konkretne działania w celu ustalenia progu dochodu minimalnego w oparciu o odpowiednie wskaźniki, w tym budżety referencyjne, tak aby zapewnić spójność gospodarczą i społeczną oraz zmniejszyć zagrożenie ubóstwem we wszystkich państwach członkowskich; jest zdania, że informacje te należy przedstawiać co roku z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem (17 października);

34. zauważa, że wiele państw członkowskich stosuje już wskaźniki ochrony dochodu minimalnego; wzywa wszystkie państwa członkowskie do wykorzystywania danych związanych ze wskaźnikami ochrony dochodu minimalnego, co ułatwi również lepsze porównywanie systemów krajowych;

35. uważa, że należy uznać dochód minimalny za rozwiązanie tymczasowe i że zawsze powinny mu towarzyszyć aktywne strategie polityczne na rzecz włączenia do rynku pracy;

36. uważa, że systemy dochodu minimalnego to instrumenty przejściowe pozwalające zmniejszyć i zwalczać ubóstwo, wykluczenie społeczne i nierówności oraz że należy je postrzegać jako inwestycję społeczną; odnotowuje antycykliczne skutki systemów dochodu minimalnego;

37. kładzie nacisk na konieczność należytego uwzględniania, przy ustalaniu poziomów dochodu minimalnego, liczby osób pozostających na utrzymaniu, w szczególności dzieci lub osób w dużym stopniu zależnych od innych, żeby przerwać błędne koło ubóstwa, w szczególności ubóstwa dzieci; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia sprawnego wdrożenia zalecenia z 2013 r. pt. „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji”; uważa ponadto, że Komisja powinna sporządzać roczne sprawozdanie na temat postępów w walce z ubóstwem wśród dzieci oraz wdrażania zalecenia przy pomocy zawartych w nim wskaźników;

38. zauważa, że budżety referencyjne mogą pomóc w ustaleniu poziomu dochodu minimalnego koniecznego do zaspokojenia podstawowych potrzeb ludzi, obejmujących również aspekty niepieniężne, takie jak dostęp do edukacji i uczenia się przez całe życie, godne warunki mieszkaniowe, wysokiej jakości usługi opieki zdrowotnej, aktywności związane z życiem społecznym i aktywność obywatelska, przy uwzględnieniu członków gospodarstwa domowego i ich wiek, a także kontekstu gospodarczego i społecznego poszczególnych państw członkowskich; przypomina, że w komunikacie na temat pakietu dotyczącego inwestycji społecznych Komisja wzywa państwa członkowskie do ustalenia budżetów referencyjnych, aby pomóc w opracowaniu skutecznego i odpowiedniego wsparcia dochodu, które uwzględni potrzeby społeczne zidentyfikowane na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym w celu poprawy spójności terytorialnej; wzywa ponadto do wykorzystywania budżetów referencyjnych jako narzędzia oceny adekwatności systemów dochodu minimalnego oferowanych przez państwa członkowskie;

39. uważa, że w związku z ustanawianiem systemów odpowiedniego dochodu minimalnego państwa członkowskie powinny brać pod uwagę określony przez Eurostat próg zagrożenia ubóstwem, który sytuuje się na poziomie 60 % krajowej mediany ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji (po uwzględnieniu transferów socjalnych), wraz z innymi wskaźnikami, takimi jak budżety referencyjne; uważa, że budżety referencyjne można wykorzystać do lepszej walki z ubóstwem oraz sprawdzania stabilności poziomu dochodu minimalnego i wyżej wymienionego progu, przy poszanowaniu zasady pomocniczości;

Wtorek, 24 października 2017 r.

40. uważa, że brak aktualnych danych liczbowych dotyczących dochodu i warunków życia jest przeszkodą we wdrażaniu budżetu referencyjnego oraz w porównywaniu go z dochodem minimalnym przy uwzględnieniu specyficznych warunków krajowych;

41. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk stosowanych w systemach dochodu minimalnego;

42. wzywa Komisję i Komitet Ochrony Socjalnej do dokumentowania i rozpowszechniania przykładów skutecznych strategii oraz promowania wzajemnych ocen i innych metod wymiany dobrych praktyk w zakresie systemów dochodu minimalnego; zaleca, by wysiłki te skupiły się na kluczowych sprawach, takich jak zapewnienie regularnej rewalforyzacji, poprawa zakresu i wykorzystania, rozwiązywanie problemu czynników zniechęcających oraz wzmacnianie związków między poszczególnymi filarami aktywnego włączenia;

43. zważywszy na wiele wątpliwości, jakie budzą systemy dochodu minimalnego, dotyczących m.in. dostępności, zakresu, finansowania, warunków uprawniających do świadczeń i okresu obowiązywania, uważa, że koncepcja krajowych systemów dochodu minimalnego może przyczynić się do stworzenia równych warunków działania dla państw członkowskich; w związku z tym zwraca się do Komisji o przeprowadzenie oceny skutków systemów dochodu minimalnego w UE, o zażądanie regularnego monitoringu i sprawozdawczości oraz o rozważenie dalszych działań z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej i społecznej każdego państwa członkowskiego i potrzeb najbardziej dotkniętych grup, a także z oceną tego, czy systemy te pozwalają gospodarstwu domowemu zaspokoić podstawowe indywidualne potrzeby i ograniczyć ubóstwo;

44. wyraża zaniepokojenie obniżaniem poziomu świadczeń i skracaniem okresu przyznawania świadczeń dla bezrobotnych oraz zawężaniem kryteriów kwalifikujących w wielu państwach członkowskich na przestrzeni ostatnich lat, co sprawia, że więcej osób musi korzystać z systemów dochodu minimalnego, i powoduje dodatkową presję na te systemy ⁽¹⁾;

45. podkreśla, że nierówności pogłębiają się zarówno w poszczególnych państwach członkowskich, jak i w całej UE;

46. wyraża zaniepokojenie tym, że jak się wydaje, w wielu państwach członkowskich wysokość świadczeń i zakres systemów dochodu minimalnego uległy zmniejszeniu w ostatnich latach; uważa, że państwa członkowskie powinny zwiększyć zakres systemów dochodu minimalnego dla osób potrzebujących wsparcia zgodnie z zaleceniami ESPN ⁽²⁾;

a) wzywa państwa członkowskie posiadające bardzo złożone i rozdrobnione systemy o ich uproszczenie oraz opracowanie bardziej kompleksowych systemów;

b) wzywa państwa członkowskie, w których zakres stosowania świadczeń jest obecnie niewielki, do weryfikacji warunków, aby zagwarantować, że wszystkie potrzebujące osoby będą objęte tymi świadczeniami;

c) wzywa państwa członkowskie, w których obecnie systemy dochodu minimalnego nie obejmują znacznych grup doświadczających ubóstwa, aby wprowadziły zmiany prowadzące do lepszego włączenia tych osób;

d) wzywa państwa członkowskie o wysokim poziomie uznaniowości administracyjnej w podstawowych systemach dochodu minimalnego, aby postarały się go obniżyć oraz aby zapewniły jasne i spójne kryteria podejmowania decyzji połączone ze skutecznymi procedurami odwoławczymi;

⁽¹⁾ ESPN, „Social Investment in Europe: A study of national policies 2015” [Inwestycje społeczne w Europie: analiza polityk krajowych 2015], 2015 r.

⁽²⁾ ESPN „Minimum Income Schemes in Europe: A study of national policies 2015” [Systemy dochodu minimalnego w Europie: analiza polityk krajowych 2015].

Wtorek, 24 października 2017 r.

47. podkreśla znaczenie zwiększenia udziału pracowników, bezrobotnych i słabszych grup społecznych w uczeniu się przez całe życie, a także potrzebę podnoszenia kwalifikacji zawodowych i nabywania nowych umiejętności, które stanowią podstawowe narzędzie przyspieszające integrację z rynkiem pracy, zwiększające wydajność oraz pomagające ludziom w znalezieniu pracy;
48. podkreśla znaczenie tendencji demograficznych w kontekście walki z ubóstwem w Europie;
49. wzywa do pilnego podjęcia konkretnych działań na rzecz zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego, które wesprą skuteczne siatki bezpieczeństwa socjalnego i zmniejszą nierówności w sposób zapewniający spójność gospodarczą i terytorialną; podkreśla, że działania te trzeba podjąć na odpowiednim szczeblu – prowadząc działania zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, zgodnie z podziałem kompetencji w odniesieniu do stosownych obszarów polityki;
50. popiera stanowisko Komisji w sprawie inwestycji społecznych, zgodnie z którym wszystkie dobrze zaprojektowane obszary polityki społecznej przyczyniają się do wzrostu gospodarczego, chroniąc jednocześnie obywateli przed ubóstwem i pełniąc rolę stabilizatorów gospodarczych ⁽¹⁾;
51. przyjmuje z zadowoleniem przemyslenia i ekspertyzy na temat sposobów bardziej uczciwego podziału dochodów i bogactwa w naszych społeczeństwach;
52. podkreśla, że kluczowymi czynnikami utrudniającymi wypracowanie przez państwa członkowskie podejścia do inwestycji społecznych są skutki kryzysu gospodarczego ⁽²⁾;
53. apeluje, aby od chwili obecnej należytą uwagę przy opracowywaniu polityki makroekonomicznej poświęcić konieczności zmniejszenia nierówności społecznych oraz zagwarantowaniu wszystkim grupom społecznym dostępu do odpowiednio dofinansowanych publicznych usług socjalnych, dzięki czemu zapobiegnie się ubóstwu i wyłączeniu społecznemu;
54. apeluje o działania na rzecz zmniejszenia nierówności społecznych dzięki umożliwieniu ludziom jak najlepszego wykorzystania ich talentów i zdolności; apeluje także o skierowanie wsparcia socjalnego do osób, które są zarówno ubogie, jak i niezdolne do samodzielnego wypracowania dostatecznego dochodu;
55. zaznacza, że niedawne doświadczenia dotyczące reform opartych na ulgach podatkowych wykazują, iż lepszym rozwiązaniem jest finansowanie polityki minimalnego dochodu w ramach wsparcia budżetowego niż przez zachęty podatkowe;
56. podkreśla, że edukacja, transfery socjalne, progresywny i sprawiedliwy system podatkowy skutkujący redystrybucją dochodu, a także konkretne działania na rzecz wzmocnienia konkurencyjności oraz zwalczania unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania mają potencjał, by przyczynić się do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
57. podkreśla konieczność dostosowania istniejących systemów dochodu minimalnego, tak aby lepiej sprostać wyzwaniu, jakim jest bezrobocie młodzieży;

Publiczne programy zatrudnienia

58. przyjmuje do wiadomości niektóre publiczne programy zatrudnienia, które polegają na zaoferowaniu każdemu, kto jest chętny i zdolny do pracy, dostępu do pracy przejściowej w sektorze publicznym, niekomercyjnych podmiotach prywatnych lub przedsiębiorstwach społecznych; podkreśla jednak, jak ważne jest, aby programy te promowały pracę, w której przestrzega się praw osób zatrudnionych, która jest świadczona na podstawie układów zbiorowych i zgodnie z prawem pracy;

⁽¹⁾ Komisja Europejska: komunikat pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności, w tym wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020”, COM(2013)0083, 20 lutego 2013 r. i ESPN, „Social Investment in Europe – A study of national policies” [Inwestycje społeczne w Europie – analiza polityk krajowych 2015], 2015 r.

⁽²⁾ ESPN, „Social Investment in Europe: A study of national policies 2015”.

Wtorek, 24 października 2017 r.

59. jest zdania, że publiczne programy zatrudnienia powinny pomóc w zwiększaniu szans pracowników na zatrudnienie i ułatwić im dostęp do uregulowanego rynku pracy; przypomina, że programy te powinny obejmować spersonalizowane wytyczne, zapewniać godziwe wynagrodzenie i prowadzić do godnej pracy;

60. uważa, że tworzenie godnych miejsc pracy powinno być jednym z priorytetów UE, gdyż stanowi ono istotny krok w kierunku zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego;

61. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły pełen udział wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w opracowywaniu, wdrażaniu i monitorowaniu strategii politycznych i programów na rzecz zagwarantowania dochodu minimalnego;

o

o o

62. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
